

Brottssoffer

TIDNINGEN BROTTSOFFER | BROTTSOFFERJOURN SVERIGE
NR 3/2020 | ÅRGÅNG 25

Tillsammans mot hatbrott

Brottsofferjouren
och Polisen samarbetar
för att fler ska få stöd.

“Jag har blivit utsatt så länge och för så mycket”

Lukas Svärd om hur hatet
och våldet bröt ned honom.

“Rasism får aldrig bli vardag”

David Lindberg har utsatts för
hat och rasism sedan han var barn.

Tema
Hatbrott

TIDNINGEN BROTTSOFFER

Utgives av Brottsofferjouren Sverige
Telefon: 08-644 88 00
Hammarby Fabriksväg 25
120 30 Stockholm
www.brottsofferjouren.se
www.tidningenbrottsoffer.se
tidningenbrottsoffer@boj.se

Brottsofferjouren Sverige är en ideell organisation som arbetar för bättre villkor för brottsoffer, vittnen och anhöriga. Brottsofferjouren Sverige har cirka 70 medlemsföreningar, lokala brottsofferjourer, över landet. Där kan den som utsatts för brott få kostnadsfri och konfidentiell hjälp. Brottsofferjouren har också vittnesstödsverksamhet vid de flesta tingsrätter och hovrätter i Sverige.

ANSVARIG UTGIVARE

Sven-Erik Alhem
073-973 86 00 & 070-857 76 00
sven-erik.alhem@boj.se

REDAKTÖR

Amanda Säfstrom
08-550 486 07, amanda.safstrom@boj.se

GRAFISK FORM

Karin Rosenberg, karin@karinform.se

OMSLAGSFOTO

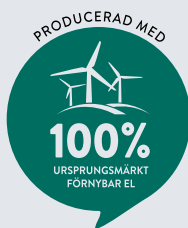
Therese Wiberg

ANNONSER

Ricard Sjöberg
070-726 41 64, ricard.sjoberg@fbmedia.se

TRYCK

Tidningen Brottsoffer ges ut med stöd av Förbundsmedia i Malmö AB. Tidningen är tryckt på miljövänligt papper (Amber Graphic) av DanagårdLITHO. ISSN: 1400-075x och upplaga 8 000 ex.

Information om dina personuppgifter i vårt prenumerantregister

Tidningen Brottsoffer utkommer med fyra nummer per år. Du som är medlem i en lokal brottsofferjour får tidningen som en medlemsförmån. Det innebär att ditt namn och adress lagras i ett centralt prenumerantregister administrerat av Brottsofferjouren Sverige. Om du säger upp ditt medlemskap raderas dina uppgifter. Detaljerad information om Brottsofferjourens behandling av personuppgifter för både stödsökande, medlemmar och prenumeranter finns på Brottsofferjouren Sveriges webbplats: www.brottsofferjouren.se/dina-personuppgifter/

Innehåll

FOTO THERESE WIBERG

”Jag ifrågasatte varför jag levde och om livet skulle vara så här.”

Lukas Svärd om hur hatet påverkade honom under hans uppväxt.

10.

FOTO SWEVIC

2 Ordförande har ordet

3 Brottsofferjouren

5 Aktuellt

7 Fråga experterna

9 Tema: Hatbrott

Sid 10: ”Jag har blivit utsatt så länge och för så mycket”

Sid 12: Stödet till hatbrottsutsatta förbättras genom Swevic

Sid 14: Utsatta efterfrågar mer stöd

Sid 15: ”Rasism får aldrig bli vardag”

17 Jourerna berättar

Vill du skänka ett bidrag till Brottsofferjouren?

Vi är mycket tacksamma om du som läser tidningen vill bidra ekonomiskt till vår verksamhet. Vi tar tacksamt emot ditt bidrag på vårt 90-konto med **plusgironummer 90 03 44-3** eller **bankgiro 900-3443**.

Hatbrott berör oss alla

Vi kan aldrig tillräckligt ofta erinra oss själva och alla andra om att alla människor har samma människovärde och att varje form av diskriminering är av ondo och ska fördömas.

Text: Sven-Erik Alhem

Temat för detta nummer är hatbrott. Ett straffrättsligt samlingsbegrepp som inte är alldeles enkelt att förklara. Bakgrunden till att vi behöver en särskild hatbrottslagstiftning är vår syn på alla människors lika värde. Människovärdet är okränkbar. Ingen grupp människor ska diskrimineras eller behandlas kränkande till följd av till exempel sin ras eller etniska tillhörighet. Det krävs ett särskilt straffrättsligt skydd för att motverka sådana övergrepp.

Hatbrotten är alltid extra avskyvärda genom att många människor blir drabbade av dem på ett hänsynslöst sätt.

Vi har två egentliga hatbrott, hets mot folkgrupp och olaga diskriminering. Hets mot folkgrupp kan ta sig olika uttryck men går i princip ut på att gärningspersonen genom sitt beteende till andra uttrycker och sprider missaktning för en folkgrupp eller annan sådan grupp av personer som lagstiftaren särskilt velat skydda. Olaga diskriminering är när en näringsidkare särbehandlar vissa människor till följd av ras, hudfärg och andra förhållanden som lagstiftaren särskilt velat skydda. Förutom näringsidkare tar brottet också sikte på anordnare av allmän sammankomst eller offentlig tillställning.

Därutöver finns den viktiga formen av hatbrott som i princip kan vara vilket brott som helst, där det föreligger ett särskilt motiv att kränka en person, en folkgrupp eller en annan sådan grupp av personer på grund av ras, hudfärg, nationellt eller etniskt ursprung, trosbekännelse, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck eller annan liknande omständighet. Om ett sådant särskilt motiv kan styrkas blir det straffvärdehöjande. Ett mord som förövas med ett hatbrottsmotiv får alltså ett högre straffvärde än ett "vanligt" mord.

Om motivet till ett mord är att den mördade var homosexuell betyder straffvärdehöjningen att gärningspersonen genom sitt handlande kränker andra homosexuella som grupp. Den typen av gärningar ger också ofta näring åt fördomar och kan lätt skapa förutsättningar för mer hatiska inställningar som kan drabba utsatta grupper av människor.

Jag kan tillägga här att när det gäller motivhatbrotten vill vi inom BOJ att även människor med funktionsnedsättning av olika slag bör omfattas, något som alltså inte gäller idag.

För oss inom BOJ är det viktigt att tänka på att hatbrotten ofta kan ge anledning att ge stöd åt många människor som på olika sätt kan känna sig drabbade av konsekvenserna av dessa typer av brott. För många kan det till exempel vara svårt att överhuvudtaget förstå att en våldsgärning utförs mot någon bara för att brottsoffret tillhör en viss etnisk eller annan grupp av människor.

Vi kan aldrig tillräckligt ofta erinra oss själva och alla andra om att alla människor har samma människovärde och att varje form av diskriminering är av ondo och ska fördömas.

På senare tid har vi påmint tydligt härom även i vårt land genom den amerikanska proteströrelsen "Black Lives Matter" som kämpar mot polisvåld och rasism. Den berör oss alla. ■

Sven-Erik Alhem är förbundsordförande för Brottsofferjouren Sverige och ansvarig utgivare för Tidningen Brottsoffer. Han har tidigare varit överåklagare och är nu samhällsdebattör samt utnyttjas flitigt som expertkommentator i media.

FOTO JESSICA LARSSON

Brottsofferjouren

FOTO: PRISCILLA OUI-FREZZ/INSP.LASH

Brottsofferjouren Sverige driver den nationella telefonlinjen för brottsofferstöd, 116 006. Nu har stödlinjen öppet alla dagar i veckan mellan klockan 9.00-19.00.

Helgöppet för att fler brottsutsatta ska få stöd

Brottsofferjourens nationella stödlinje för brottsoffer, 116 006, utökar nu sina öppettider. Målet är att fler ska få stöd.

I och med den sociala distansering som följer av den pågående pandemin är många grupper i samhället extra utsatta. Detta gäller inte minst personer som är drabbade av våld i nära relation. Som en konsekvens av detta har Brottsofferjouren Sverige utökat öppettiderna i den nationella telefoncentralen 116 006, så att fler brottsutsatta ska kunna få stöd.

– Det känns viktigt att kunna vara ännu mer tillgängliga för brottsut-

satta, vittnen och anhöriga under denna svåra tid. Våld i hemmet har ökat och vi ser även att många drabbas av bedrägerier på nätet och via telefon, säger Brottsofferjouren Sveriges generalsekreterare Fredrik Mellqvist.

I telefoncentralen får den som är brottsutsatt, vittne eller anhörig ”första hjälpen” av Brottsofferjouren Sveriges rådgivare, för att sedan komma i kontakt med en lokal brottsofferjour för vidare praktiskt och medmänskligt stöd. Stödet är kostnadsfritt och Brottsofferjouren

” Det känns viktigt att kunna vara ännu mer tillgängliga för brottsutsatta, vittnen och anhöriga under denna svåra tid.

Fredrik Mellqvist, generalsekreterare, Brottsofferjouren Sverige.

erbjuder också kontakt med volontärer som talar över 20 olika språk.

Brottsofferjourernas nationella telefoncentral har nu öppet alla dagar 9.00-19.00 och nås via 116 006 eller fraga@boj.se. ■

”Försök inte lura mig” blir tv-serie

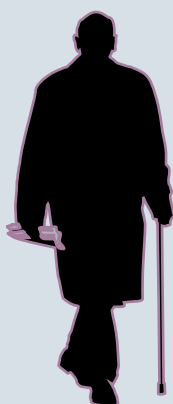
”Försök inte lura mig” är ett samarbete för att motverka bedrägerier mot äldre.

Tillsammans har Polisen, Brottsofferjouren, PRO, SPF Seniorerna och SKPF Pensionärerna tagit fram ett utbildningspaket som innehåller handledning, filmer och annat material som ger ökad medvetenhet och bättre kunskaper om hur man kan skydda sig mot bedrägerier. Med materialet som grund har landets brottsofferjourer utbildat många äldre för att höja motståndskraften mot bedrägeriförsök.

Nu blir ”Försök inte lura mig” tv.

Med Marianne Rundström som programledare spelar UR in programavsnitt baserade på projektet. Serien kommer att sändas på kunskapskanalen och finnas tillgängliga på UR Play under hösten. Håll utkik! ■

Läs mer om ”Försök inte lura mig” på www.brottsofferjouren.se

Deltagarrekord när samordnare möttes digitalt

Covid-19 innebär många begränsningar. Men när brottsofferjourens samordnare för första gången någonsin möttes digitalt kunde fler vara med än vid tidigare fysiska konferenser.

– Det har naturligtvis varit ett gediget och krävande arbete att ställa om från analogt till digitalt, men när resultatet blev så lyckat som det blev gav det blodad tand, säger Anders Nylén, verksamhetsutvecklare utbildning, Brottsofferjouren Sverige.

Konferensen genomfördes i samarbete med Sensus studieförbund under två dagar i mitten av september. Jämfört med tidigare samordnarkonferenser som skett på plats slog den deltagarrekord.

– En digital konferens skänker många fördelar då det förenklar deltagandet samtidigt som en förhoppning är att samordnarna kanske vågar testa på att arrangera egna digitala möten och utbildningar i framtiden, säger Anders Nylén.

”Det känns både inspirerande och kul att verka inom en organisation som inte låter pandemier eller reserestriktioner hindra oss från att hålla utbildningar och konferenser.

Anders Nylén, verksamhetsutvecklare utbildning, Brottsofferjouren Sverige.

Anders Nylén, verksamhetsutvecklare utbildning, höll i trådarna när samordnare från landets brottsofferjourer möttes digitalt under två dagar.

Under konferensen behandlades frågor som rekrytering, hur coronapandemin påverkat organisationen, segregation och utanförskapsområden, kommande reklamkampanjer och vikten av att vara en del i lokalsamhället.

– Sammanfattningsvis är jag nöjd med dagarna, men viktiga lärdomar har även dragits. Vid framtida digitala konferenser kommer vi att säkerställa att det blir mer utrymme för diskussioner samordnarna emellan. Det känns både inspirerande och kul att verka inom en organisation som inte låter pandemier eller reserestriktioner hindra oss från att hålla utbildningar eller konferenser, säger Anders Nylén. ■

“När det händer tror man inte att livet ska gå vidare”

Hur överlever man sorgen och förlusten när ens enda barn avlider? I den nya boken **”Livet efter dödsmisshandeln på Kungsgatan”** berättar Ewa-Britt Gabrielsen om sonen Marcus, hans tragiska död och livet efter.

– **Under resans gång** med boken har det blivit tydligt för mig att det här inte bara är en bok för anhöriga till våldsdödade. Den vänder sig även till andra som har drabbats av en stor sorg, berättar Ewa-Britt Gabrielsen.

Ewa-Britt Gabrielsens son Marcus misshandlades svårt av flera män på Kungsgatan i Stockholm 2005. Med livshotande skador fördes han till Karolinska sjukhuset i Solna där han avled två och ett halvt dygn senare, 29 år gammal.

Under besöket på sjukhuset gav Ewa-Britt och hennes man Oddvar Marcus ett löfte.

– Vi hade inte kontakt, men han levde fortfarande med hjälp av respirator, och vi lovade honom att vi skulle kämpa mot våldet.

Ewa-Britt Gabrielsens son Marcus avled 2005 efter att ha blivit svårt misshandlad på Kungsgatan i Stockholm.

FOTO DA. JONSSON/YAMILE FÖRLAG

”Att livet går vidare, det tror man inte när det händer. Det blir ett ’livet före’ och ett ’livet efter’ – men för varje dag går det att hantera på ett annorlunda vis och det går att känna att livet faktiskt är värt att leva”, säger Ewa-Britt Gabrielsen, som är aktuellt med boken **”Livet efter dödsmisshandeln på Kungsgatan”**.

Redan året efter Marcus död var de ute i skolor och föreläste om vilka konsekvenser sparkar och slag kan få.

2009 blir de också medlemmar i RAV – Riksorganisationen för anhöriga till våldsdödade och Ewa-Britt valdes till föreningens språkrör 2011. Det arbetet har hon fortsatt även efter att maken Oddvar avled av sjukdom fyra år efter Marcus.

– Hur jag har orkat? Det har jag egentligen inget svar på. För mig har min nära vänkrets betytt oerhört mycket, inte minst när Oddvar dog. Arbetet i RAV – att känna att jag är hjälp och stöd åt andra – har också varit ovärderligt.

Att höra andra anhörigas berättelser har också visat vilka brister det finns i bemötandet av anhöriga till våldsdödade, berättar Ewa-Britt Gabrielsen.

– Vi förstod att vi hade haft tur. På Karolinska i Solna fanns ett traumakom. Vi hade tre kontaktpoliser

som var enormt hjälpsamma och även personalen på sjukhuset var underbar. Vi tog nog lite för givet att det var så det skulle vara, men när vi började prata med andra förstod vi att det inte alls var självklart. Det ska inte handla om tur när det gäller så viktiga saker.

Boken ”Livet efter dödsmisshandeln på Kungsgatan” är skriven tillsammans med Yamile Lindgren, journalist och författare, och utgiven på Yamile Förlag. Egentligen skulle boken ha kommit ut den 5 maj, samma datum som Marcus misshandlades.

– Vi ville att det skulle bli någonting positivt och inte bara sorg av den dagen. Vi ville hedra Marcus, lyfta honom och hans liv. Men nu satte covid-19 käppar i hjulet, så då blev det på Marcus födelsedag den 24 september istället. Jag är väldigt stolt över boken och det tror jag att Marcus också hade varit.

AMANDA SÄFSTRÖM

Brå ska studera våld i ungas parrelationer

Brottsförebygganderådet (Brå) får i uppdrag av regeringen att studera hur våld i ungas partnerrelationer kan motverkas. Brå ska utifrån svensk och internationell forskning identifiera förebyggande och stödjande åtgärder.

Uppdraget ska utföras med ett tydligt hbtq- och barnrättsperspektiv och vara redovisat senast den 29 oktober 2021. ■

FOTO THERESA WIERGO

Informationsinsatser mot näthat ska utformas

Brottsoffermyndigheten har fått i uppdrag av regeringen att förbereda en informationsinsats om näthat.

Syftet med informationsinsatsen är att förebygga och motverka förekomsten av näthat i det demokratiska samtalet. Dessutom ska insatsen bidra till att ge stöd till personer som riskerar att utsättas för näthat.

Brottsoffermyndigheten ska i uppdraget ta hänsyn till att näthat ofta har inslag av rasism, könsrelaterat hat, sexism och andra former av fientlighet, till exempel intolerans mot minoriteter. Regeringen poängterar att det är viktigt att det offentliga samtalet är öppet för en mångfald av röster. ■

Brottsskadeersättningens grundavdrag borttaget

Den 1 juli i år togs grundavdraget som tidigare gjorts från brottsskadeersättning bort. Detta blev möjligt tack vare en lagändring.

– Det här innebär att brottsoffer som söker brottsskadeersättning fortsättningsvis kan få 1 500 kronor mer utbetalt än tidigare, säger Annika Öster, generaldirektör för Brottsoffermyndigheten, i ett pressmeddelande.

Enligt de tidigare bestämmelserna i brottsskadelagen skulle Brottsoffermyndigheten för de flesta brottsoffer göra ett grundavdrag på 1 500 kronor från brottsskadeersättning. Grundavdraget var en administrativ avgift som kan liknas vid försäkringsbolagens självrisk.

Lagändringen gjordes för att skapa ett system för brottsskadeersättning som blir enklare och lättare för brottsoffer

ILLUSTRATION SHUTTERSTOCK

att förstå. Det finns också fler fördelar, menar Annika Öster.

– Med lagändringen blir systemet mer förmånligt för de som ansöker om brottsskadeersättning och dessutom behandlas alla brottsoffer lika.

Lagändringen innebär också att Sverige på ett bättre sätt lever upp till EU:s terrorismdirektiv om att offer för terroristbrott ska få kostnadsfritt stöd. ■

Boktips: "Målsägandebiträdet i rättsprocessen"

Vilken roll har målsägandebiträdet i rättsprocessen? Den frågan går författaren Eva Andersson grundligt igenom i den nya boken "Målsägandebiträdet i rättsprocessen".

Ett målsägandebiträde ska ta till vara målsägandens intressen i målet samt lämna stöd och hjälp till målsäganden. Att vara stöd för offer för exempelvis våldsbrott, sexualbrott och brott mot barn är ett viktigt, men kan också vara ett krävande, åtagande. I "Målsägandebiträdet i rättsprocessen" beskriver Eva

FOTO NORSTEDTS JURIDIK

Andersson uppdraget utifrån de olika stegen i rättsprocessen och presenterar även gällande lagar och förordningar. Hon delar dessutom med sig av sina egna erfarenheter och ger handfasta råd om hur man kan ta sig an uppgiften, både ur ett juridiskt och mänskligt perspektiv. ■

Eva Andersson är advokat och ingår också i Tidningen Brottsoffers expertpanel sedan flera år tillbaka. Boken är utgiven på Norstedts juridik.

Fråga experterna

Har du frågor till expertpanelen? Skicka dem till fragaexperten@boj.se. Experterna har enbart möjlighet att besvara de frågor som publiceras i tidningen. Vi tar oss friheten att korta ned de frågor vi får.

Jag blir utsatt för hot – vad kan jag göra?

Fråga: Jag har polisanmält att jag varit utsatt för både utpressning och hot. Nu har det kommit ytterligare hot om vad som kommer hända om jag inte tar tillbaka anmälan. Kan jag ens göra det? Vill inte möta dessa människor i domstol. Hur kan jag undvika det?

Svar: Du ska absolut anmäla till polisen att du blivit hotad på nytt. Det du blivit utsatt för kallas för "övergrepp i rätts-sak" och är ett allvarligt brott. Du som brottsoffer ska inte bli hotad för att du anmält saken till polisen och de nya hoten mot dig ser man allvarligt på inom rättsväsendet.

Om det blir en förhandling i domstol ska du informera domstolen/åklagaren att du inte kan sitta i samma sal som de tilltalade. Har du ett målsägandebeitråde (vilket jag tycker du ska begära att få) så kan den personen informera domstolen angående hur du känner.

Du kan begära så kallad "medhörning" vilket innebär att de tilltalade får lämna rättssalen när du ska in och ge din berättelse. De får då sitta i ett annat rum och lyssna, men du behöver inte möta dem personligen. När du är klar

får du gå ut ur salen och sedan sitta i ett medhörningsrum och lyssna vidare.

EVA ANDERSSON ADVOKAT

tid kontakta åklagaren så han/hon får förklara varför ärendet lagts ned. Lycka till!

EVA ANDERSSON ADVOKAT

Kan mitt ärende tas upp igen om det lagts ned?

Fråga: Vad kan jag göra om ett ärende lagts ned? I våras blev jag misshandlad av min före detta sambo. Åklagaren lade ned ärendet trots att det fanns både bevis och erkännande. Jag förstår inte varför. Kan jag göra något för att det ska tas upp igen?

Svar: Du kan begära skriftligen att åklagaren i första hand *omprövar* sitt beslut. Hänvisa till de bevis som finns och också erkännandet och yrka på att åtal väcks om du tycker bevisen är tillräckliga.

Om åklagaren väljer att inte ompröva sitt beslut att lägga ned förundersökningen så kan du begära att ärendet *överprövas*. Då skickas allt till en annan åklagare som granskar ärendet och tittar på bevisen som finns med mera.

Det är svårt för mig att göra en bedömning av ditt ärende då jag inte vet vilka bevis som finns med mera. Innan du skickar in begäran om omprövning/överprövning kan du all-

Kan vem som helst få ut min ansökan?

Fråga: Jag undrar om min ansökan om brottsskadeersättning blir allmän handling när jag skickar in den till Brottsoffermyndigheten? Kan vem som helst begära ut den och se vad jag har skrivit? Vill inte att mitt läkarintyg hamnar i orätta händer.

Svar: En handling som lämnas in till en myndighet blir en allmän handling. Som huvudregel blir handlingen också offentlig, vilket innebär att den kan lämnas ut om någon begär det. Vissa uppgifter omfattas dock av sekretess.

I ett ärende om brottsskadeersättning gäller sekretess för uppgift om enskilds hälsotillstånd eller andra personliga förhållanden, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider betydande men om uppgiften röjs. Ett läkarintyg innehåller normalt sett sådana känsliga uppgifter att de skyddas av sekretess. Handlingen lämnas då inte ut.

ÅSA LUNDMARK CHEF BROTTSSKADEENHETEN

FOTO AMANDA SÄSTRÖM

Eva Andersson är advokat. Till vardags arbetar hon oftast som målsägandebeitråde där hon hjälper och stödjer brottsoffer att driva sina mål. Hon har också skrivit boken "Målsägandebeiträdet i rättsprocessen".

FOTO MALIN SUNA

Åsa Lundmark är chef för Brottsskadeenheten på Brottsoffermyndigheten. I Tidningen Brottsoffer svarar hon på frågor om brottsskadeersättning och skadestånd.

FOTO FRIDA OLAUSSON

Anneli Svensson är sacionom och legitimerad psykoterapeut. Hon har tidigare arbetat inom kriminalvården, socialtjänsten och med RFSL:s brottsofferjour. Hon har lång erfarenhet av brottsofferstödande arbete.

Fråga experterna

Varför är det så svårt att lämna honom?

Fråga: Varför är det så svårt att lämna någon som man innerst inne vet inte är bra för en? Min kille är världens gulligaste ibland, men sedan är det som att alla hans andra sidor tar över. Han har varit otrogen flera gånger, kallar mig en massa saker och gör mig medvetet ledsen. Han säger att han vet vad som är bäst för mig och ibland bestämmer han att jag inte får gå ut. Trots allt han gjort kan jag inte släppa honom och jag får panik vid tanken på att lämna honom. Vad är det för fel på mig?

Svar: Först vill jag säga att det inte är något fel på dig. Och att du är modig som skriver. Din partner använder sig av beteenden som långsamt brutit ner dig.

Han är ömsom varm och ömsom kall. Hans dåliga beteenden är att beteckna som psykiskt våld. Kanske är du också i ett ekonomiskt våld som gör det ännu svårare att gå. Hans sätt att växla mellan god och ond gör dig osäker. På så sätt kan han kontrollera dig. Varför han gör så här är något han behöver ta hjälp för. Frågan är ju egentligen varför inte han går.

För att bli starkare och orka gå så behöver du förmodligen försöka prata med någon som förstår våldets mekanismer. En relationsvårdsenhet inom

kommunen eller ATV – Alternativ till våld som finns på några platser i landet. Och sedan finns det kvinnojourer och brottsofferjour du kan vända dig till. Ge inte upp, hjälp finns att få. Du är värd att må bra.

ANNELI SVENSSON SOCIONOM OCH PSYKOTERAPEUT

Min son blev påkörd – kan han få ersättning?

Fråga: Min son, 13 år gammal, blev påkörd av en bil när han cyklade. Bilisten försvann från platsen. Saken är polisanmäld. Killen fick skador i ryggen och vi vet inte hur de kommer att läka. Vad har han för möjligheter att få ersättning eftersom det sannolikt kommer att bli svårt finna den som orsakade olyckan?

Svar: Om man blir skadad av ett motorfordon har man rätt till ersättning för personskada via fordonets trafikförsäkring. Är fordonet okänt lämnas ersättning i stället av Trafikförsäkringsföreningen.

ÅSA LUNDMARK CHEF BROTTSSKADEENHETEN

Jag är utsatt för hot – vad ska jag göra?

Fråga: Jag är utsatt för hot av mitt ex. Hon säger att hon ska skicka intima bilder på mig till min chef och till mina vänner.

Skicka din fråga till

fragaexperten@boj.se

Att hon ska berätta för dem vilken usel människa jag är. Jag vet inte om hon menar allvar men känner att jag påverkas mycket av att leva med detta hot över mig. Vågar inte se folk i ögonen längre. Har funderat på att polisanmäla, men vill inte göra situationen värre och än så länge har hon ju inte gjort något och jag har inga bevis på vad hon sagt. Vad ska jag göra? Känner att jag krymper för varje dag.

Svar: Det är modigt att du skriver. Din expartner verkar farlig och använder våld på olika sätt. Du krymper säger du. Förstår att personen är oberäknelig eftersom du inte vet vad som händer om du polisanmäler.

Jag tänker att du behöver tala med någon som är kompetent på våldsområdet. Så att du blir mindre ensam i din situation. Sök stöd – det behöver du så att du inte krymper ännu mer. Och om det behövs kan du få skydd.

Du förtjänar ett liv med någon som vill att du växer – inte krymper.

ANNELI SVENSSON SOCIONOM OCH PSYKOTERAPEUT

TEMA

Hatbrott

”Jag har varit utsatt så länge och för så mycket” Hatet och våldet bröt ned Lukas Svärds självkänsla. **Sid 10**

Tillsammans mot hatbrott Polisen och Brottsofferjouren samarbetar för att fler utsatta för hatbrott ska få stöd. **Sid 12**

”Rasism får aldrig bli vardag” David Lindberg har utsatts för hat och rasism sedan han var barn. **Sid 16**

”Jag skulle behövt hjälp som liten. Någon som sa till mig att ’du är bra som du är’”, säger Lukas Svärd som i dag känner sig just så – trygg och älskad för den han är – tack vare frun Karin.

”Jag har blivit utsatt så länge och för så mycket”

Att leva i en flickkropp när Lukas var en pojke skulle visa sig kosta ett högt pris – i decennier. Ett pris som han fortfarande betalar. ”När klasskamraterna var på lektion var jag vid motorvägen för att försöka ta mitt liv”, säger Lukas Svärd, 40, som fortfarande lider efter allt som han tvingats utstå för att han är transsexuell.

Text: Yamile Lindgren **Foto:** Privat

Mardrömmarna släpper inte taget. De väcker minnen, känslor och rädslor till liv som dagtid för det mesta kan hållas i schack och som inte syns utåt. Den som inte vet har ingen aning om att Lukas har blivit utsatt för grova brott, lidit av psykisk ohälsa och att han sina första levnadsår hette Jennie.

– Jag har blivit utsatt så länge och för så mycket. Egentligen bara för att jag var annorlunda. Samhällets normer för hur flickor och pojkar ska vara, se ut och göra gjorde att jag skändes redan som liten, för hur jag än var blev det fel – för omgivningen och för mig.

Lukas var duktig på idrott och hade ett socialt sammanhang och kompisar i grundskolan men trots det fick han ta emot glåpord som att han var lesbisk, äcklig och ful.

– På högstadiet eskalerade det. Jag slutade med sportandet och blev identitetslös. Ungdomar kastade ägg och lera på mig, förstörde min moped, knuffade mig. Jag kände mig rädd men framför allt tryckte de ner min självkänsla. Jag tyckte att jag var värd deras beteende. Jag tänkte att de hade rätt. Jag ifrågasatte varför jag levde och om livet skulle vara så här.

Den psykiska misshandeln bröt också ner Lukas förmåga att välja

rätt vägar. Han sökte sig till farliga situationer och hans självskadebeteende ökade.

– Jag rymde hemifrån flera gånger tidigt i tonåren. Jag hamnade i olika missbruk, jag rymde till Skåne och bodde med hemlösa. Jag skar mig och gamblade med livet. Jag kunde välja att inte bromsa när jag cyklade mot en korsning. Jag ville dö men jag vågade aldrig fullt ut. Även det påverkade min självkänsla; hur lever man livet när man inte vågar dö?

För att döva smärtan eskalerade Lukas alkoholmissbruk. Som 18-åring klädde han sig en gång som tjej och gick ut. På vägen från krogen bromsade en bil med fyra killar in bredvid Lukas och frågade om de fick ge ”henne” skjuts. Lukas satte sig i bilen, efteråt minns han att han inte brydde sig om eventuella faror. Killarna kör honom till en lägenhet där de utsätter honom för grupp-våldtäkt.

– Mitt starkaste minne från den händelsen är vad jag tänkte. ”Hade jag fötts som kille så hade inte det här hänt mig, man våldtar inte en kille”. I dag vet jag ju att det inte stämmer, men då var det så jag tänkte.

Vändningen för Lukas kom vid ett polisingripande när han var i 20-årsåldern och kördes till psyket.

” Jag hade nog aldrig orkat rättegång och skammen. Genom att föreläsa om mina erfarenheter så får jag ur mig det jag varit med om och hjälper samtidigt andra.

Lukas fick hjälp av en psykolog och så småningom började en resa för könskorrigering.

Som 22-åring fick han nytt personnummer och kände äntligen bekräftelse för att han kunde vara den han ville utan att skämmas.

Men som transsexuell med manlig legitimation började en ny stress och ny form av psykisk ohälsa. Att göra saker som han egentligen inte ville – bara för att uppnå machostatus. Lukas gjorde lumpen som jägare, utbildade sig till brandman och fick problem som han lider av ännu i dag.

– Jag har fått diagnosen posttraumatisk stress, jag har mardrömmar och ett stort bekräftelsebehov. Min trygghet är så förknippad med saker som jag inte mår bra av så det är svårt för mig att känna att jag är värd ett bättre liv med riktig trygghet.

Brotten och de kränkande handlingarna som Lukas blivit utsatt för är många, bland annat hot, misshandel, våldtäkt och ofredande. Men han har aldrig polisanmält.

– Jag hade nog aldrig orkat rättegång och skammen. Men genom att föreläsa om mina erfarenheter så får jag ur mig det jag har varit med om och hjälper samtidigt andra. ■

” Jag kände mig rädd, men framför allt tryckte de ner min självkänsla. Jag tyckte att jag var värd deras beteende. Jag tänkte att de hade rätt. Jag ifrågasatte varför jag levde och om livet skulle vara så här.

Stödet till hatbrottsutsatta förbättras genom Swevic

Sedan den 1 januari 2019 pågår samverkansprojektet Swevic mellan polisen och Brottsofferjouren Sverige – på initiativ av polisen. Målet är att fler hatbrottsutsatta ska få stöd.

Text: Yamile Lindgren

– Sedan 2015 har vi arbetat mot hatbrott genom utvecklande och förtroendeskapande arbete, men trots det har vi känt att vi inte har nått fram till brottsoffer som utsatts för hatbrott. Vi vet sedan tidigare att det finns en misstanke mot polisen och därför tänkte vi att ett samarbete med någon aktör som kan vara mellanhand och bygga en brygga till oss vore bra, berättar Eva Sund som är projektledare för Swevic hos polisen.

Så började projektet Swevic med Brottsofferjouren i syfte att öka kunskaper om hatbrott, få brottsutsatta att må bättre och öka förståelsen för både dem, rättsväsendet och polisen.

” Med en högre kunskap om hur vi ska bemöta och hantera hatbrottsärenden får vi fler ärenden till vår kännedom. Men vi får också avlastning om brottsdrabbade söker sig till Brottsofferjouren eller om vi kan hänvisa till dem.

Eva Sund, projektledare för Swevic hos polisen.

– Vi tänkte att det kanske är lättare för brottsoffer att vända sig och söka hjälp hos en frivilligorganisation än hos polisen och att det där också kan vara lättare att få hjälp och ställa frågor på sitt eget språk. Därför blev valet att samarbeta med BOJ naturligt.

Eva Sund sammanfattar projektets effekt som en win-win-win-situation, både för brottsoffer, Brottsofferjouren och polisen.

– Med en högre kunskap om hur vi ska bemöta och hantera hatbrottsärenden får vi fler ärenden till vår kännedom. Men vi får också avlastning om brottsdrabbade söker sig till Brottsofferjouren eller om vi kan hänvisa till dem. Det här gäller förstås inte bara hatbrott utan även inom andra områden. Så att lära känna Brottsofferjourens medarbetare och få ansikten på kollegor där ger en ytterligare boost till fortsatt och bredare samarbete.

– De signaler vi fått från BOJ är att de har fått fler samtal från hatbrottsutsatta så jag tror att det här projektet kommer ge mer skörd även efter projektets slut, fortsätter Eva Sund.

Hittills har projektet främst bestått av interna utbildningar om vad

” Eftersom hatbrott handlar om brott på grund av offrets identitet gäller det att vi på BOJ tänker utanför boxen för att kunna hjälpa och nå ut till enskilda brottsoffer.

Cornelia Johansson, Brottsofferjouren Sveriges projektsamordnare för Swevic.

hatbrott är, vilket stöd som offren kan tänkas behöva och hur man bäst ger stödet.

– Det kan handla om att skapa kontakter och förtroende, förmedla ärenden till polisen men också att förstå att även de som inte kommer till polisens kännedom har rätt till vårt stöd, säger Brottsofferjouren Sveriges projektsamordnare Cornelia Johansson.

– Därför måste vi bli bättre på att nå ut till utsatta grupper så att de vet om att vi finns. För som det är i dag är det många som inte vänder sig till oss heller, fortsätter hon.

Responsen och intresset från Brottsofferjourens medlemmar har varit stort, säger Cornelia Johansson.

Tillsammans mot hatbrott

Artisten Maxida Märak en av dem som medverkar i Swevics kampanj "Tillsammans mot hatbrott".

– Vi har lärt oss definitionen för hatbrott, vad det är och vad som ingår. Hatbrott är ju inte bara en typ av brott utan kan också ge många olika brottsrubriceringar, som misshandel, ofredande, trakasserier och diskriminering. Många medlemmar har haft svårt att förstå varför vi ska prioritera stödet till den här målgruppen när efterfrågan inte är så stor, men med mer kunskap och medvetenhet hos oss kan också medvetenheten om oss öka hos nya grupper.

Några råd som getts på utbildningarna har handlat om att stödet många gånger räcker långt genom att bara vara ett lyssnande öra, att erbjuda den brottsutsatta att ta med sig någon på stödsamtalen, att förklara begrepp som brottsskadeersättning,

målsägandebiträde och att erbjuda sig att vara med och göra en anmälan.

– Eftersom hatbrott handlar om brott på grund av offrets identitet gäller det att vi på BOJ tänker utanför boxen för att kunna hjälpa och nå ut till enskilda brottsoffer, säger Cornelia Johansson.

Projekttiden för Swevic tar slut vid årsskiftet och därför går projektet in i ett nytt skede under hösten. Nu satsar både BOJ och polisen på mer utåtriktad information på sociala medier som man hoppas ska ge mer ärenden.

– Vi sprider filmer som vi har gjort där man får ta del av tydliga och gripande vittnesmål från brottsutsatta och sedan är det upp till lokala jourer hur man tar satsningen vidare, säger Cornelia Johansson. ■

FAKTA: Swevic

- Swevic är ett samverkansprojekt mellan Polismyndigheten och Brottsofferjouren Sverige som pågår sedan 1 januari 2019.
- Målsättningen är att höja medvetenheten om vad som utgör ett hatbrott och vilket stöd som finns att få.
- Stödet kan bland annat bestå av stödsamtal, hjälp att förstå rättsprocessen och information om vad som händer efter en polisanmälan.
- Genom arbetet förväntas fler personer anmäla och söka stöd när de blivit utsatta.
- Projektet finansieras av EU-medel och pågår fram till den 31 december 2020.

Utsatta efterfrågar mer stöd

Många hatbrottsutsatta saknar stöd. Om de har erbjudits stöd och fått stöd eller inte uppmärksammas i en kortanalys som Brottsförebyggande rådet (Brå) gjort utifrån myndighetens nationella trygghetsundersökning.

I undersökningen baseras frågorna som rör stöd till hatbrottsutsatta på om man har fått stöd från någon ideell organisation, till exempel brottsofferjour eller kvinnojour eller från socialtjänsten. Hatbrottsutsatta uppger sig ha erbjudits stöd eller hjälp från någon ideell organisation vid 9 procent av brotten, medan de uppger att de fått sådant stöd vid 3,6 procent av brotten.

– Skillnaden kan bero på både fall där de utsatta inte fått stöd fast de önskat det, och på fall där de utsatta erbjudits stöd men tackat nej. Andelen hatbrott där de utsatta uppgav sig ha behövt stöd som inte fanns att tillgå var 22 procent, berättar Anna Gavell Frenzel som är utredare på Brå.

Vid hatbrott med homofobiskt eller antireligiöst motiv var det en större andel brott där de utsatta erbjudits stöd än vid hatbrott med främlingsfientligt motiv. Vad detta beror på vet inte Anna Gravell Frenzell.

– För att få klarhet i hur stödet ser ut och i vilken utsträckning det når

I Brås undersökning uppger hatbrottsutsatta att de har erbjudits stöd eller hjälp från någon ideell organisation vid 9 procent av brotten.

fram till och hjälper de brottsutsatta behöver exempelvis hjälporganisationerna undersöka sitt stödarbete, säger hon.

Vilka grupper är mest utsatta för hatbrott?

– Det går inte att fastställa vilken grupp som är mest utsatt utifrån

anmälningsstatistik, då statistiken helt och hållet hänger på anmälningsbenägenhet och storleken på mörkertalet, men det vanligaste motivet i anmälningarna som Brå identifierat som hatbrott är det främlingsfientliga motivet, säger Anna Gavell Frenzel.

YAMILE LINDGREN

VAD ÄR ETT HATBROTT?

Hatbrott avser brotten hets mot folkgrupp och olaga diskriminering. Det kan även vara andra brott där ett motiv för brottet har varit att kränka en person, en folkgrupp eller en annan sådan grupp av personer på grund av:

- ras
- hudfärg
- nationellt eller etniskt ursprung
- trosbekännelse
- sexuell läggning
- könsöverskridande identitet eller uttryck eller annan liknande omständighet.

STORT MÖRKERTAL

Anmälningbenägenheten kring hatbrott tros vara liten och mörkertalet därför stort.

Den senaste statistiken över hatbrott som Brottsförebyggande rådet (Brå) har är från 2018. Under 2018 identifierade Brå nästan 7 090 brott med hatbrottsmotiv.

Det är en ökning sedan 2016 med 11 procent och ökningen rör främst brott med främlingsfientliga/rasistiska och antisemitiska motiv samt hatbrott där motivet är sexuell läggning.

ILLUSTRATION SHUTTERSTOCK

GER STRAFFSKÄRPNING

Hatbrott är ett samlingsnamn för ett motiv att begå olika brott. I brottsbalken finns, förutom hets mot folkgrupp och olaga diskriminering, ingen specifik lag som reglerar den typ av brott som sammanfattas som hatbrott.

En straffskärpningsregel i brottsbalken gör att en gärningsperson får ett strängare straff för ett brott om det utförts med hatbrottsmotiv.

MOTIVET AVGÖR

Det spelar ingen roll om den som utsätts verkligen tillhör en viss grupp – det är gärningspersonens motiv som avgör om det är ett hatbrott eller inte.

Hatbrott anses kränka dubbelt genom att det inte bara är ett angrepp på den utsatta personen utan även skapar otrygghet och rädsla i den grupp som personen tillhör.

KÄLLOR: Brå, Polisen och Brottsofferjouren Sverige

”Rasism får aldrig bli vardag”

David Lindberg växte upp som den enda mörkhyade i fotbollslaget. Första gången han utsattes för rasism minns han väl.

– **I början kunde** det handla om att jag aldrig fick bollen på matcher fast jag var fri. I den åldern vet man inte vad rasism är. Men en dag i omklädningsrummet var det en kille som sa ”du vet att ingen tycker om dig va? För att du är n***r”.

Efteråt fick adopterade David veta att n-ordet inte är något snällt ord. Men han skulle tvingas höra ordet och andra rasistiska påhopp många gånger i sitt liv.

– Det gjorde mig alltid arg. Jag var inte värtalig som liten och ungdom så jag tog till våld. Det resulterade i slagsmål, polisförhör, häktningar och domar. Jag utsattes också själv för misshandel och ofredande för min hudfärg.

Även i vuxen ålder har hatbrotten och rasismen fortsatt, men David svarar inte längre med våld. På tunnelbanan har han blivit kallad både n-ordet och apa och även blivit spottad på. I jobbet i byggbranschen smyger sig rasismen på i form av att han alltid är den som får bära saker och som får lägst lön.

– Sådana saker är svåra att ta upp

FOTO: THERESE WIERING

Rasistiska ord, ofredande och misshandel. Ända sedan han var liten har David Lindberg blivit utsatt för rasism. Personen på bilden har ingen koppling till artikeln.

med en chef, de hittar alltid andra förklaringar, som att jag är ny, och det är få som vill lyssna på det här om diskriminerande ord och beteen-

den, säger David som inte tycker om begreppet ”vardagsrasism”.

– Det är ett påhittat ord för att förminska allvaret och det leder till att rasism har blivit normaliserat, som att det är något vi utsatta får ta. Man glömmer bort att rasism också kan vara hatbrott och andra brottsliga handlingar.

YAMILE LINDGREN

”I början kunde det handla om att jag aldrig fick bollen på matcher fast jag var fri. I den åldern vet man inte vad rasism är.

FOTO: THERESA WIERHO

Växjö ställde om till digital volontärutbildning

Det började som en vanlig volontärutbildning med åtta planerade fysiska möten och några kortare webbutbildningar. Vi hann träffas två gånger; första gången berättade vi om Brottsofferjouren och vårt erbjudande och andra gången var vi hos polisen som berättade om deras arbete från anmälan till rättegång. Därefter slog corona igenom med full kraft och vi var tvungna att göra om utbildningen. Brottsoffermyndigheten hade då precis kommit ut med en ny webbutbildning som vi själva gick igenom innan vi bestämde att volontärerna fick göra denna utbildning istället för de fysiska träffar vi tidigare planerat.

Webbutbildningen består av sex kapitel och ett examinerande kunskapstest och eftersom den innefattar ämnen som till exempel reaktioner på brott, krisreaktioner, bemötande, hur en rättegång går till, bedömde vi att det är en relevant utbildning för alla volontärer, även om den främst riktar sig till vittnesstöd.

Både vittnesstöd och stödpersoner är nu klara med utbildningen och håller

på att gå bredvid vana volontärer för att kunna känna sig trygga i sin nya roll.

Brottsoffermyndighetens webbutbildning kombinerat med handboken för stödpersoner och vittnesstöd samt telefon- och skypesamtal visade sig ha många fördelar även om vi såklart saknar de fysiska mötena.

Avslutningsvis några kommentarer från de nyutbildade volontärerna:

- "Omfattande utbildning som var tydlig och innehöll många bra förklaringar."
- "Det var bra att kunna läsa utbildningen i sin egen takt."
- "Jag saknar de fysiska träffarna, men det kan vi ta igen vid senare tillfälle."
- "Bra att få gå bredvid en erfaren volontär vid några olika tillfällen så att jag känner mig trygg när jag själv ska ha egna pass."
- "Jag längtar tills jag får sätta igång med detta viktiga arbete!"

BROTTSOFFERJOURN VÄXJÖ

FOTO: BROTTSOFFERJOURN VÄSTERORT

Nytt samarbete för anhörigstöd inleds i Västerort

Brottsofferjouren Västerort har tillsammans med Sociala insatsgrupper i Hässelby-Vällingby påbörjat ett samarbete för att förbättra stödet för anhöriga till livsstilskriminella.

Även gärningsmän – misstänkta eller dömda – har anhöriga och andra närstående som kan behöva stöd och hjälp, och som också har rätt till det. Detta har Brottsofferjouren Västerort tagit fasta på i sitt nya stödprojekt. Målet med projektet är att förbättra det individuella stödet samt att initiera stödgrupper för anhöriga.

Stödgrupperna kommer innefatta informationsträffar där anhöriga får träffa varandra och utbyta erfarenheter. De anhöriga kommer även att erbjudas föreläsningar och information om hur de kan hantera sin livssituation.

Projektet pågår fram till december 2021 och kommer till en början rikta sig till boende i Hässelby-Vällingby. Förhoppningen är att projektet ska resultera i ett bestående stöd för anhöriga som kan sprida sig även utanför Hässelby-Vällingby. Vi ser med spänning fram emot detta samarbete!

BROTTSOFFERJOURN VÄSTERORT

Jourerna berättar

Stort intresse för digital stödpersonsutbildning

I år har vi på Brottsofferjouren Uppsala län haft ovanligt många intresseanmälningar inför höstens stödpersonsutbildning. Närmare 70 personer har visat intresse av att bli stödjare hos oss vilket är mycket glädjande. Vi planerar att genomföra utbildningen digitalt.

Vår jour har även beslutat att göra en förstudie med start i oktober för att undersöka förutsättningarna för att genomföra ett projekt med fokus på barn och unga.

Målet är att utveckla våra rutiner och samarbeten vad gäller unga stödsökande, se över behov av kompetensutveckling internt med mera.

Om vi startar ett projekt och hur det i så fall kommer att se ut vet vi mer om efter årsskiftet.

BROTTSOFFERJOUREN UPPSALA LÄN

FOTO PIXABAY

FOTO BROTTSOFFERJOUREN BOHUS-NORRA ÄLVSBERG

Volontären Aya Turani anordnade manifestationen "Vi väljer kärlek istället för hat" som inleddes med en vandring med plakat och orange detaljer. Även medlemmar i Orange Day MC deltog i eventet som uppmärksammades i centrum i Vänersborg.

Vill förebygga våld med kärlek

En manifestation mot kvinnovåld hölls i Vänersborg den 25 juli – i kärlekens och orangea tecken.

Manifestationen "Vi väljer kärlek i stället för hat" anordnades av vår volontär Aya Turani, och med deltagande av bikers från Orange Day MC, DACA samt Maria Andersson.

Vi samlades vid Fridastatyn i Vänersborg klockan 15.00 och vandrade genom Vänersborgs centrum mot scenen på "gågatan" i Vänersborgs centrum. En viktig och lyckad manifestation mot våldet som sker mot kvinnor och barn. Vid scenen lämnades orangea blommor av deltagarna.

BROTTSOFFJOUREN BOHUS-NORRA ÄLVSBERG

Behovet av språkvolontärer ökar

Ju fler språk som Brottsofferjouren Södra Halland kan erbjuda desto fler utsatta kan den hjälpa. Så resonerar styrelsen som just nu rekryterar stödpersoner med olika hemspråk.

BOJ Södra Halland deltar i riksorganisationens satsning Stöd på eget språk.

– Vi arbetar för att bilda en egen lokal språkgrupp med så många olika volontärer som möjligt. Vi vet att det finns många goda krafter bland nysvenskar och hoppas att de vill engagera sig i den här gruppen, säger Lilian Ellensdotter, ordförande i BOJ Södra Halland.

En av de första nyrekryterade är Salma som har bott i Sverige i fem år och som har arabiska som hemspråk. Hon är en erfaren tolk i Doula & kulturtolk som medverkar vid förlossningar. Salma är också språkvolontär inom Röda korset.

– Jag tolkar för att jag vill få människor att känna sig trygga. Samtidigt hjälper tolkarbetet mig att förstå mera om det svenska samhället. Jag ser fram emot att utbilda mig till stödperson i BOJ, säger Salma.

Den lokala språkgruppen i Södra Halland kommer att vara tillgänglig för brottsofferjourer runt om i landet

och för Brottsofferjourens Telefoncentral.

Våren och sommaren med Covid-19 har påverkat verksamheten i Södra Halland som innefattar Halmstad, Hylte och Laholm. Framförallt gäller detta vittnesstoden och deras verksamhet på Halmstads tingsrätt.

– Vi har några vittnesstöd som ställer upp vid större förhandlingar på tingsrätten när målen har många inblandade. I övrigt görs många vittnesförhör per telefon och vi behövs inte på samma sätt. Men vi använder tiden till att satsa på framtiden med marknadsföring, nyrekrytering och ekonomi. BOJ måste synas mera, säger Lilian Ellensdotter.

Däremot är arbetet för stödpersonerna i princip detsamma som före pandemin. Många som har utsatts för brott som misshandel, rån, stöld, inbrott med mera vill ha någon att prata med.

– I våras fick vi dessutom flera samtal från personer som inte har varit utsatta för brott. Dessa var äldre människor som led av oro och ensamhet på grund av pandemin. De behövde prata och vi tog hand om dem också, säger Maristella Prusac, samordnare på BOJ Södra Halland.

BROTTSOFFJOUREN SÖDRA HALLAND
ANN KATRIN NORLING

Brottsofferjouren Södra Halland vill erbjuda stöd på många språk. Lilian Ellensdotter, ordförande, tolken Salma och Maristella Prusac, administratör, vet att behovet är stort.

**Alla barn
kommer inte
tillbaka efter
sommaren.**

Fortsättning på kampanj om ofrivilligt bortförda

Inför sommarlovet och och höstens skolstart fortsatte Brottsofferjouren Värmland och Länsstyrelsen Värmlands kampanj Bortförd. Nu, med en film kopplad till informationssidan

www.bortford.se, ville vi uppmärksamma barn och unga som blir förda ur landet mot sin vilja.

Kampanjen är

anpassad för sociala medier och syftet är att åskådaren ska vara uppmärksam och våga agera.

På Instagram riktade vi kampanjen till personer mellan 13–26 år. Vi nådde 27 109 personer med 297 besök på vår webbsida och 490 besök på vår profilsida.

Filmen finns på Facebook, Instagram, på vår hemsida och på Youtube.

BROTTSOFFERJOUREN VÄRMLAND

Omtyckt ordförande lämnar sin post

I samband med årsmötet i mars i år avgick Rune Andreasson som ordförande i jouren Bohus-Norra Älvsborg, och lämnade över stafettpinnen till Britt Älvsäter-Thomasson.

Rune har varit engagerad i Brottsofferjouren under många år och har gjort ett fantastiskt arbete.

Rune Andreasson har tidigare arbetat som polis och kontakten med Brottsofferjouren startade då han började som Brottsofferjourens kontakt för polisen år 2005. Det vill säga det var då han som förmedlade ärenden till oss på Brottsofferjouren Bohus-Norra Älvsborg.

Under 2007 kom Rune med i styrelsen som ledamot, och från 2011 arbetade han som både sekreterare och vittnesstödare i ett antal år.

Rune Andreasson blev vald till ordförande år 2014, och har varit det fram till i år.

År 2013 fick Rune det ärofyllda och välförtjänta Brottsofferpriset av Brottsofferjouren Sverige.

Rune Andreasson har byggt upp Bohus-Norra Älvsborg till en mycket positiv och framgångsrik jour och han har lagt ner mycket engagemang i den.

Han har också varit en mycket omtyckt ordförande och medarbetare av alla inom jouren och även utanför, och vi tackar Rune och önskar honom lycka till framöver.

BROTTSOFFJOUREN BOHUS-NORRA ÄLVSBOG

FOTO BROTTSOFFERJOUREN BOHUS-NORRA ÄLVSBOG

I över tio år har Rune Andreasson varit engagerad i brottsofferjouren i Bohus-Norra Älvsborg. Nu har han lämnat över stafettpinnen till Britt Älvsäter-Thomasson.

FOTO AMANDA SKASTJÖM

2013 fick Rune Andreasson det ärofyllda och välförtjänta Brottsofferpriset.

Jourerna berättar

FOTO BROTTSOFFERJOURNEN VÄRMLAND

Asal Narimani, Brottsofferjouren Värmland, och författaren Eva Wassén-Eriksson samtalar om våld i nära relation bland äldre i Brottsofferjouren Värmlands podd. Inför hösten ska de också samtala kring att precis som att våldet inte upphör vid pensionen går det inte heller i karantän.

Våld mot äldre uppmärksammas i podd

Varje år uppmärksammar vi i Brottsofferjouren Värmland Världsdagen om våld och övergrepp mot äldre som infaller den 15 juni.

Vi hade planerat en frukostföreläsning i Torsby, men på grund av då rådande omständigheter gick arrangemanget inte att genomföra. Vad skulle vi nu göra för att uppmärksamma dagen? Vi satte oss ner och diskuterade olika förslag och kom fram till att bjuda in författaren Eva Wassén-Eriksson till vår podd. Eva berättade om sin erfarenhet inom

området och om boken "Våldet går inte i pension" som hon skrivit tillsammans med Brottsofferjouren Sverige.

Vi hade också en Facebook-annons, där vi riktade in oss mot åldersgruppen 26 till 65+ år. Annonsen gick intensivt över hela vårt upptagningsområde under två veckor. Facebook-annonsen fick stor uppmärksamhet, 10 526 personer såg annonsen och många klickade sig vidare till podden.

Vi kommer även att köra en kampanj nu i höst som ska belysa att "Våldet inte går i karantän". Arbetet med att synlig-

göra olika typer av våld som äldre kan utsättas för är ju ett arbete som pågår året om.

BROTTSOFFERJOURNEN VÄRMLAND

Lyssna på
brottsofferjouren.
podbean.com

Jourerna berättar

MC-projektet "Innanför västen" blir bok för utsatta

Orange Day MC grundades 2017 av författaren och entreprenören Maria Andersson. Den 25 maj 2018 genomfördes den första MC-kortegen till förmån för UN Women Sverige, UN Trust Fund och deras arbete för en värld fri från våld mot kvinnor och flickor. Orange Day MC som under tre år kört sin årliga kortege har utvecklats till ett engagemang som sträcker sig över både klubb- och landsgränser.

Marias övertygelse är att männen måste vara med i arbetet för att uppnå förändring. 2017 vände hon sig till det som starkast representerar machokulturen, bikers. Idag har tusentals motorcyklister samlats under Orange Day MCs flagga och bidrar inte bara genom att åka i kortegen, utan även i sin vardag där de tar ställning mot våld och övergrepp mot kvinnor och barn. De stöttar vid rättegångar, med insamlingar, genom att köra utsatta till skyddade boenden och genom att finnas.

Det sägs att bikers är det mest macho vi har i samhället. Vi vet att machokulturen ofta är grunden till våld i samhället. Hur går då detta ihop?

Under några veckor i juli gav sig Maria ut på vägarna runt om i landet för att träffa och intervjua bikers, klubbar och dess eldsjälar för att se vad som egentligen finns innanför västen. Hur djupt rotad är machokulturen bland våra bikers? Varför kör de motorcykel och

FOTO: BROTTSOFFERJOURN BOHUS-NORRA ÄLVBORG

Författaren och entreprenören Maria Andersson skriver en bok från mc-vinkel för att hjälpa våldsutsatta kvinnor och barn. Syftet med boken och projektet "Innanför västen" är bland annat att bryta machokulturen.

Brottsofferjouren Bohus-Norra Älvsborg och Brottsofferjouren Trollhättan-Lilla Edet har stöttat projektet "Innanför västen".

vad betyder gemenskapen i bikerkulturen? Hur kommer det sig att de valt att engagera sig?

Kan vi hitta svaren, så kanske vi kan hitta vägen till att bryta normer och få fler att våga ta ställning. Om en biker med rådande machostämpel kan visa sitt stöd över klubbgränserna, så kan politiker och beslutsfattare också göra det för att skapa förändring. Resultatet av alla möten, samtal och att leva med och i kulturen kommer generera boken "Innanför västen". Boken kommer innehålla samtal och djupa dialoger med bikers, men även den lättsamma och kärleksfulla gemenskapen som råder på vägarna och i klubbhusen.

Resan började den 13 juli när Maria började köra runt i landet för att träffa och komma innanför västen på våra bikers, och den pågick i 24 dagar i många av Sveriges län.

Brottsofferjouren Bohus-Norra Älvsborg och Brottsofferjouren Trollhättan-Lilla Edet stöttade projektet ekonomiskt via ett partnerskap och vi följde Marias resa med intervjuer av bikers om deras engagemang och stöd till utsatta kvinnor och barn.

Boken "Innanför västen" kommer bli en stark och viktig bok, som vi på Brottsofferjouren är glada att få bidra till. Vi stöttar också de som stöttar.

BROTTSOFFERJOURN BOHUS-NORRA ÄLVBORG
BROTTSOFFERJOURN TROLLHÄTTAN-LILLA EDET

Brottsofferjourerna

facebook.com/BrottsofferjourenSverige
Flera lokala jourer har också egna sidor på Facebook.

Lokala brottsofferjourer

De lokala brottsofferjourerna ger stöd till brottsoffer, anhöriga och vittnen. Här finner du kontaktuppgifter till din närmaste jour. För postadresser se brottsofferjouren.se.

Telefoncentral

Brottsofferjourernas Telefoncentral nås på **0200-21 20 19** och hjälper till att förmedla kontakt till alla lokala brottsofferjourer i Sverige.

Stöd på eget språk

För stöd på eget språk fyll i kontaktformulär på www.brottsofferjouren.se eller ring 0200-21 20 19.

Brottsofferjouren

Sveriges kansli
Brottsofferjouren Sveriges kansli når du på 08-644 88 00 eller info@brottsofferjouren.se.

Brottsofferjouren

Sveriges styrelse
Brottsofferjouren Sveriges styrelse nås via styrelsen@boj.se.

Läs mer

Läs mer om Brottsofferjouren på brottsofferjouren.se

BLEKINGE LÄN

Blekinge

Karlshamn, Karlskrona, Olofström, Ronneby, Sölvesborg. Vittnesstöd: Blekinge tingsrätt.

Karlskrona: 0455-822 80
Karlshamn: 0454-192 92
Ronneby: 0457-177 74
Sölvesborg: 0456-144 10
info@blekinge.boj.se
blekinge.boj.se

DALARNAS LÄN

Avesta-Hedemora

0225-77 45 77, 070-627 90 17
info@avesta-hmora.boj.se
avesta-hmora.boj.se

Leksand-Rättvik

0247-133 21
info@leksand-rattvik.boj.se

Mellersta Dalarna

Borlänge, Falun, Gagnef, Ludvika, Smedjebacken, Säter. Vittnesstöd: Falu tingsrätt.

0243-143 71, 070-625 65 80
info@mdalarna.boj.se
mellerstadalarna.boj.se

Norra Dalarna

Malung-Sälén, Mora, Orsa, Vansbro, Älvdalen. Vittnesstöd: Mora tingsrätt.

0250-181 68
info@mora.boj.se
mora.boj.se

GOTLANDS LÄN

Stockholm-Gotland

Huvudkansli
08-120 542 40
info@stockholm-gotland.boj.se
stockholm-gotland.boj.se

Lokalkontor Gotland

Vittnesstöd: Gotlands tingsrätt.
0498-65 58 00
gotland@stockholm-gotland.boj.se

GÄVLEBORGS LÄN

Bollnäs-Ovanåker

0278-247 02
info@bollnas-ovanaker.boj.se
bollnas.boj.se

Gästrik Västra

Hofors, Ockelbo, Sandviken.
026-25 90 00, 070-696 58 24
info@gastrike.boj.se

Gävle

026-10 55 77, 070-570 32 10
info@gavle.boj.se
gavle.boj.se

Hudiksvall-Nordanstig

Vittnesstöd: Hudiksvalls tingsrätt.
0650-100 20
info@hudiksvall.boj.se

Ljusdal

0651-101 01, 0730-753 036
info@ljusdal.boj.se

Söderhamn

Vittnesstöd: Söderhamns tingsställe.
0270-101 21
070-526 64 03
info@soderhamn.boj.se

HALLANDS LÄN

Falkenberg

0346-587 87
info@falkenberg.boj.se

Kungsbacka

0300-83 48 40
info@kungsbacka.boj.se

Södra Halland

Halmstad, Hylte, Laholm.
Vittnesstöd: Halmstads tingsrätt.
035-12 48 24, 035-12 48 43
info@sodrahalland.boj.se
sodrahalland.boj.se

Varberg

Vittnesstöd: Varbergs tingsrätt.
0340-67 65 01
info@varberg.boj.se

JÄMTLANDS LÄN

Jämtland

Berg, Bräcke, Härjedalen, Krokom, Ragunda, Strömsund, Åre, Östersund. Vittnesstöd: Östersunds tingsrätt.
063-51 24 00, 073-801 45 64
info@jamtland.boj.se
jamtland.boj.se

JÖNKÖPINGS LÄN

Högländskommunerna

Aneby, Eksjö, Nässjö, Sävja, Tranås, Vetlanda. Vittnesstöd: Eksjö tingsrätt.
0381-138 55
info@hoglandskommunerna.boj.se

Jönköping

Habo, Jönköping, Mullsjö. Vittnesstöd: Jönköpings tingsrätt, Göta hovrätt.
036-10 76 40
info@jonkoping.boj.se
jonkoping.boj.se

Småland West

Gislaved, Gnosjö, Vaggeryd, Värnamo.
0370-158 77
info@smalandwest.boj.se
smalandwest.boj.se

KALMAR LÄN

Oskarshamn-Mönsterås-Högsby

Vittnesstöd: Oskarshamns tingsställe.
0491-176 00
info@oskarshamn.boj.se
oskarshamn.boj.se

Södra Kalmar Län

Borgholm, Emmaboda, Kalmar, Mörbylånga, Nybro, Torsås.
Vittnesstöd: Kalmar tingsrätt.
0480-880 85
info@kalmar.boj.se
kalmar.boj.se

Vimmerby-Hultsfred

Hultsfred, Vimmerby, Västervik.
Vittnesstöd: Västerviks tingsställe.
0495-128 18
info@hultsfred.boj.se

KRONOBERGS LÄN

Sunnerbo

Ljungby, Markaryd.
0372-145 21
info@sunnerbo.boj.se
sunnerbo.boj.se

Växjö

Alvesta, Lessebo, Tingsryd, Uppvidinge, Växjö. Vittnesstöd: Växjö tingsrätt.
0470-456 94
info@vaxjo.boj.se
vaxjo.boj.se

Älmhult

0476-169 31
info@almhult.boj.se

NORRBOTTENS LÄN

Boden

0921-124 44
info@boden.boj.se
boden.boj.se

Luleå

Vittnesstöd: Gällivare tingsrätt, Haparanda tingsrätt, Kiruna tingsställe, Luleå tingsrätt.
0920-104 13
info@lulea.boj.se
lulea.boj.se

Piteå-Älvdals

Arvidsjaur, Arjeplog, Piteå, Älvsbyn.
0911-181 81

SKÅNE LÄN

Helsingborg-Höganäs-Bjuv

Vittnesstöd: Helsingborgs tingsrätt.
042-13 37 00
info@helsingborg.boj.se
helsingborg.boj.se

Hässleholm-Osby-Perstorp

Vittnesstöd: Hässleholms tingsrätt.
0451-127 17
info@hassleholm.boj.se
hassleholm.boj.se

Landskrona-Svalöv

Vittnesstöd: Lunds tingsrätt - Landskrona.
0418-43 61 71
info@landskrona.boj.se

Mellersta Skåne

Eslov, Hörby, Höör, Kävlinge, Lomma, Lund, Staffanstorps.
Vittnesstöd: Lunds tingsrätt
046-32 32 98
info@miskane.boj.se
miskane.boj.se

Nordöstra Skåne

Bromölla, Kristianstad, Östra Göinge.
Vittnesstöd: Kristianstads tingsrätt
044-12 17 33
info@noskane.boj.se
noskane.boj.se

Söderslätt

Svedala, Trelleborg, Vellinge.
0410-103 70
info@soderslatt.boj.se
soderslatt.boj.se

Brottsoffer- och

Kvinnojouren Freezonen
Simrishamn, Sjöbo, Skurup, Tomelilla, Ystad. Vittnesstöd: Ystads tingsrätt
0411-783 77
info@freezonen.boj.se
www.freezonen.se

Brottsofferjourerna

Ängelholm

Båstad, Klippan, Åstorp,
Ängelholm, Örkelljunga.

0431-143 00

info@engelholm.boj.se

engelholm.boj.se

STOCKHOLMS LÄN

Stockholm-Gotland

Huvudkansli

08-120 542 40

info@stockholm-gotland.boj.se

stockholm-gotland.boj.se

Lokalkontor Norrort

Järfälla, Sigtuna, Sollentuna,
Upplands Väsby, Upplands-Bro.

Vittnesstöd: Attunda tingsrätt,
Norrälja tingsrätt.

08-591 272 00

norrort@stockholm-gotland.

boj.se

Lokalkontor

Innerstaden-Lidingö

Lidingö, Stockholms stadsdelar:
Kungsholmen, Norrmalm, Söder-
malm, Östermalm.

08-612 21 21

innerstaden@stockholm-

gotland.boj.se

Haninge-Nynäshamn

08-777 85 00

info@haninge.boj.se

haninge.boj.se

Huddinge-Botkyrka

08-710 01 02, 070-772 01 02

info@h-b.boj.se

Nacka-Tyresö-Värmdö

Vittnesstöd: Nacka tingsrätt.

08-466 91 66

info@nacka.boj.se

ntv.boj.se

Roslagen

Danderyd, Täby, Norrtälje, Val-
lentuna, Vaxholm, Österåker.

08-768 83 82

info@roslagen.boj.se

Brottsoffer-, kvinno- och

tjejjouren Södertälje

Salem, Södertälje. Vittnesstöd:
Södertälje tingsrätt.

08-550 147 34, 070-494 68 75

info@sodertalje.boj.se

sodertalje.boj.se

Södra Stockholm

Stockholms stadsdelar: Enskede-
Årsta-Vantör, Farsta, Hägersten-
Liljeholmen, Skarpnäck,
Skärholmen, Älvsjö.

Vittnesstöd: Solna tingsrätt,
Stockholms tingsrätt, Södertörns
tingsrätt, Svea hovrätt.

08-604 19 50

info@sodrastockholm.boj.se

sodrastockholm.boj.se

Västerort

Ekerö, Solna, Sundbyberg,
Stockholms stadsdelar: Bromma,
Hässelby-Vällingby, Rinkeby-
Kista, Spånga-Tensta.

08-89 70 00

info@vasterort.boj.se

vasterort.boj.se

SÖDERMANLANDS LÄN

Eskilstuna

Vittnesstöd: Eskilstuna tingsrätt.

016-12 62 10

info@eskilstuna.boj.se

eskilstuna.boj.se

Katrineholm-

Flen-Vingåker

0150-780 17

info@katrineholm.boj.se

katrineholm.boj.se

Strängnäs

0152-176 00

info@strangnas.boj.se

Östra Sörmland

Gnesta, Nyköping, Oxelösund,
Trosa. Vittnesstöd: Nyköpings
tingsrätt.

0155-28 62 20

info@o-sormland.boj.se

ostrasormland.boj.se

UPPSALA LÄN

Enköping

Enköping

0171-262 06

info@enkoping.boj.se

enkoping.boj.se

Uppsala län

Heby, Håbo, Knivsta, Tierp, Uppsala,
Älvkarleby och Östhammar.

018-10 65 00

info@upsala.boj.se

upsala.boj.se

VÄRMLANDS LÄN

Värmland

Arvika, Eda, Forshaga, Grums,
Hagfors, Hammarö, Karlstad, Kil,
Munkfors, Sunne, Säffle, Torsby,
Årjäng. Vittnesstöd: Värmlands
tingsrätt.

054-18 28 88

info@varmland.boj.se

varmland.boj.se

Östra Värmland

Filipstad, Kristinehamn, Storfors.

0550-122 20

info@ostravarmland.boj.se

ostravarmland.boj.se

VÄSTERBOTTENS LÄN

Dorotea

070-21 99 663

info@dorotea.boj.se

Lycksele

Lycksele, Storuman, Sorsele, Åsela.
Vittnesstöd: Lycksele tingsrätt.

0730-77 73 03

info@lycksele.boj.se

Skellefteå

Malå, Norsjö, Skellefteå.

Vittnesstöd: Skellefteå tingsrätt.

0910-70 18 20

info@skelleftea.boj.se

Umeåregionen

Bjurholm, Nordmaling, Roberts-
fors, Umeå, Vindeln, Vännäs.

Vittnesstöd: Umeå tingsrätt,
Hovrätten för Övre Norrland.

072-732 24 41

info@umearegionen.boj.se

umearegionen.boj.se

Vilhelmina

076-795 24 30

info@vilhelmina.boj.se

VÄSTERNORRLANDS LÄN

Västernorrland

Härnösand, Kramfors, Sollefteå,
Sundsvall, Ånge, Örnsköldsvik.
Vittnesstöd: Sundsvalls tingsrätt,
Ångermanlands tingsrätt, Örnskölds-
vik tingsställe, Hovrätten för Nedre
Norrland.

070-310 16 38

info@vasternorrland.boj.se

harnosand.boj.se

VÄSTMANLANDS LÄN

Västmanland

Arboga, Fagersta, Hallstahammar,
Kungsör, Köping, Norberg, Sala,
Skinnskatteberg, Surahammar,
Västerås. Vittnesstöd: Västman-
lands tingsrätt.

021-41 32 60

info@vastmanland.boj.se

vastmanland.boj.se

Hallstahammar, Surahammar:

0220-173 37, 076-014 61 80

Stödcentrum för Unga

Västerås: 070-312 85 34

stodcentrum@vasteras.boj.se

VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Ale

0303-33 06 44

info@ale.boj.se

Alingsås-Lerum-

Vårgårda-Herrljunga

Vittnesstöd: Alingsås tingsrätt.

0322-63 97 97

info@alingsas.boj.se

Bohus-Norra Älvsborg

Bengtstors, Dals-Ed, Färgelanda,
Lysekil, Mellerud, Munkedal,
Uddevalla, Vänersborg, Sotenäset,
Strömstad, Tanum, Ämål.

Vittnesstöd: Uddevalla tingsrätt,
Vänersborgs tingsrätt.

0521-147 17, 0720-44 45 93

Strömstad: 0703-31 81 89

Uddevalla: 0522-151 31

info@bohus-nalvsborg.boj.se

bohus-nalvsborg.boj.se

Borås

Bollebygd, Borås, Mark, Sven-
ljunga, Tranemo, Ulricehamn.
Vittnesstöd: Borås.

033-10 11 05

info@boras-sjuharad.boj.se

boras-sjuharad.boj.se

Kungälv

Orust, Tjörn, Stenungsund.

0303-177 09

info@kungalv.boj.se

kungalv.boj.se

Norra Skaraborg

Gullspång, Mariestad, Töreboda.

0501-100 42

info@norraskaraborg.boj.se

Storgöteborg

Göteborg, Härryda, Mölndal,
Partille.

Vittnesstöd: Göteborgs tingsrätt,
Hovrätten för Västra Sverige.

0709-70 50 50

info@goteborg.boj.se

storgoteborg.boj.se

Trollhättan-Lilla Edet

0520-805 14

072-907 08 21

Vittnesstöd: 0720-44 45 93

info@trollhattan.boj.se

trollhattan.boj.se

Västra Skaraborg

Essunga, Grästorps, Götene,
Lidköping, Skara, Vara.

0510-235 88

info@v-skaraborg.boj.se

Östra Skaraborg

Falköping, Hjo, Karlsborg,
Skövde, Tibro, Tidaholm.

Vittnesstöd: Skaraborgs tingsrätt.

0500-48 75 43

info@ostraskaraborg.boj.se

ostraskaraborg.boj.se

ÖREBRO LÄN

Örebro län

Askersund, Degerfors, Hallsberg,
Hällefors, Karlskoga, Kumla, Laxå,
Lekeberg, Lindesberg, Ljusnars-
berg, Nora, Örebro.

Vittnesstöd: Örebro tingsrätt

010-489 10 30

info@orebrolan.boj.se

orebrolan.boj.se

ÖSTERGÖTLANDS LÄN

Östergötland

Finspång, Kinda, Linköping, Norr-
köping, Söderköping, Valdemars-
vik, Ydre, Åtvidaberg.

011-61 000

info@ostergotland.boj.se

ostergotland.boj.se

Västra Östergötland

Boxholm, Mjölby, Motala,
Vadstena, Ödeshög.

0141-23 44 94, 0142-880 88

info@v-ostergotland.boj.se

v-ostergotland.boj.se